

NOLES-nettverket. 1. februar 2012

Lese, skrive og muntlig som grunnleggende ferdighet i en kunst og håndverkskontekst

Laila B. Fauske

Høgskolen i Telemark, IFF

I dag:

Hva er/kan Kunst og håndverk være?

Lese, skrive og muntlig i Kunst og håndverk

Eksempel på lese, skrive og muntlig innen fagkonteksten

→ Offentlig meningsutveksling

Utdrag: formålet med faget

”De menneskeskapte gjenstandene inngår i de fleste områdene av livet vårt og er helt nødvendige for vår eksistens. Kunst, gjenstander og nytteprodukter kommuniserer tanker og ideer, forteller om sosial status, livssyn, makt og tilhørighet, hvem vi er og hvor vi hører hjemme. Den estetiske dimensjonen står sentralt i barn og unges hverdagsliv og utgjør et grunnlag for deres valg og ytringer”.

(Kunnskapsdepartementet 2006:129)

Kunnskapsdepartementet (2006). *Læreplanverket for Kunnskapsløftet*
(Midlertidig utg. juni 2006). Oslo: Utdanningsdirektoratet

K&H → et samfunnsrelevant fag

”(...) det å utdanne en reflektert allmennhet, med basis i et tydelig artikulert faglig lærestoff har vært et sentralt moment i fremveksten av hovedområdet Arkitektur innenfor Kunst og håndverk” (Fauske 2010:171).

Min påstand:

→ de grunnleggende ferdighetene bygger opp under denne utviklingen.

Illustrasjon fjernet i forhold til
opphavsrett

LESE

SKRIVE

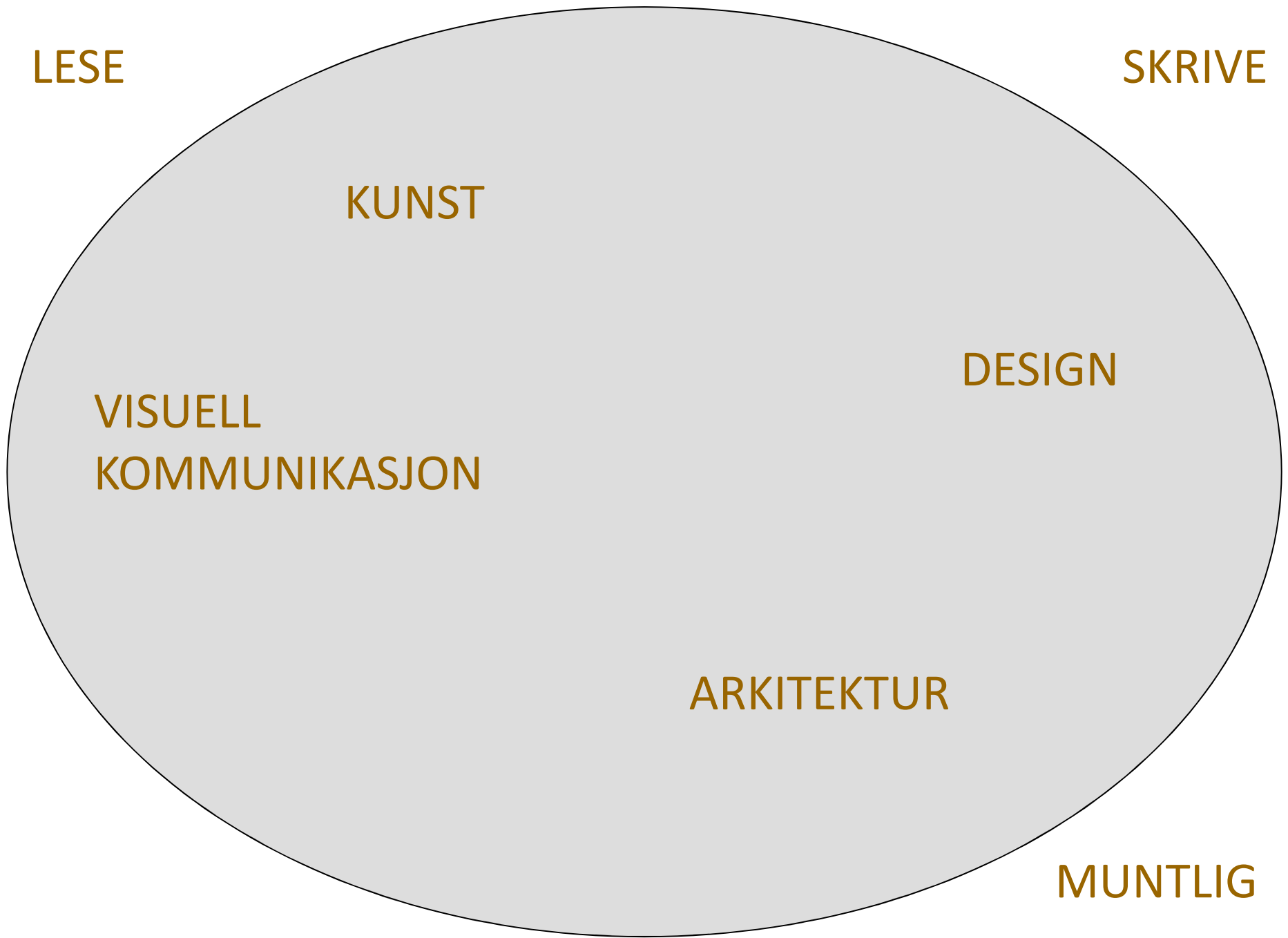
KUNST

DESIGN

VISUELL
KOMMUNIKASJON

ARKITEKTUR

MUNTLIG

Veien inn:

Lese, skrive og muntlig i Kunst og håndverk:

→ Et utvidet tekstbegrep

→ Fagets kjerne som utgangspunkt

Lese, skrive og muntlig ferdighet i Kunst og håndverk:

- Aktiv bruk av tegn og symboler
- Forstå og kunne tolke visuelle uttrykk
- Kritisk analyse
- Sette ord på

Utdrag: Å kunne lese i kunst og håndverk

”Tolkning av diagrammer og andre visuelle representasjoner, som for eksempel bruksanvisninger og arkitekttegninger, danner grunnlag for viktige beslutninger”.

(Kunnskapsdepartementet 2006:131)

Illustrasjon fjernet i forhold til opphavsrett

Hvilke bygninger/attraksjoner kunne vi ønske i bydel Nordre Aker (Grefsen/Kjelsås)?

Dere skal danne et arkitektkontor med 3 til 4 arkitekter. Når dere har blitt enige om prosjekt, skal alle tegne sitt eget utkast til bygg. Tegningene sammenfattes til et endelig utkast, en presentasjonstegning. Lag en detaljert oversikt over materialet dere vil trenge. Bygg modell. (6. klasse).

Modell: A2.

Utarbeid: en detaljert beskrivelse av prosjektet/modellen.

Utarbeid: presentasjonsskilt med navn på arkitektbyrået og modellen.

Illustrasjon fjernet i forhold til opphavsrett

FORM (2006). En faglærers refleksjon omkring situasjonen i grunnskolen:

Intervju med Solbjørg Eikeset, Kjelsås skole. *FORM*, 40(2), 10-11

<http://www.kunstogdesign.no/form206/kjelsaas.html>

... og videre

”Visuell kommunikasjon gjennomsyrrer faget og bidrar til utvikling av tekstforståelse. For å nyttiggjøre seg informasjon og unngå å bli lurt av visuell retorikk er det viktig å kunne lese og forstå ulike tekstuttrykk”.

(Kunnskapsdepartementet 2006:131)

Eksempel på reklamebilde
Illustrasjon fjernet

Eksempel på billedkunst
Illustrasjon fjernet

Eksempel på billedkunst
Illustrasjon fjernet

Utdrag: Muntlig ferdighet

”Å kunne uttrykke seg muntlig i kunst og håndverk om sitt eget og andres arbeid er en viktig del av faget. Samtalen kan føres på ulike nivåer, fra det beskrivende til det mer analyserende og vurderende”.

(Kunnskapsdepartementet 2006:131)

”Elevene kan finne hus fra ulike epoker på Internett; f. eks. www.arkifoto.no og www.greatbuildings.com Husene kan være utgangspunkt for ulike oppgaver som f.eks å sammenlikne hus i nærmiljøet, finne detaljer i fasader, tegne og beskrive”

(FORM, 2006:17)

FORM (2006) Høyrenessansen. *FORM*, 40(3), 14-19

Eksempel på arkitektur

Illustrasjon fjernet

Utdrag: Å skrive

”Å kunne uttrykke seg skriftlig i kunst og håndverk innebærer blant annet å uttrykke seg visuelt ved hjelp av tegn og symboler. Utvikling av skriftlig og visuell kompetanse skjer ved å omsette fakta, ideer og holdninger til tegn”.

(Kunnskapsdepartementet 2006: 131)

Blogg i undervisningen

Vågen videregående skole

Eksempel fra Fotoblogg 2SF 2011/2012

<http://vaagen2sf1112.blogspot.com/>

→ Brit Iren Hetland Haavik

Idsjelprisen, Formgivingsfag 2010.

Utdeles av:

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen

Kunst og design i skolen

Eksempel fra blogg
Fjernet i forhold til opphavsrett

Trykk og foto 3SF, Vågen VGS.

Eksempel fra blogg
Fjernet i forhold til opphavsrett

Eksempel fra blogg
Fjernet i forhold til opphavsrett

Eksempel på flerfaglig prosjekt:

Stedsanalyse, stedsfortellinger og stedskunst

”Elevene forteller ivrig om ho Peng-Oline som var så flink til å tegne penger i gamle dager at hun kunne handle for dem uten å bli oppdaget. En gang tegnet hun feil og ungene hennes fikk leke med de ødelagte pengene. Da en skrepphandler oppdaget de falske pengene, måtte hun forlate ungene og ta straffa si i tukthus”.

(Fyrileiv 2007)

(Fyrileiv 2007)

Botnhamn skole, Senja, Høgskolen i Tromsø
Et kunstprosjekt i samarbeid med fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark.

Oppdraget:

Hvordan hente inspirasjon fra et sted for å skape et estetisk uttrykk i skolen?

Mål:

- Styrke kunnskapen om lokalsamfunnet og ta det i bruk som læringsarena.
- Overførbart til andre skoler i Norge.
- Forankret i Kunnskapsløftet og i L97.

(Fyrileiv 2007)

Stedsanalyse og stedskunst

Se omgivelsene → bred kunnskap om sitt hjemsted.
Kunnskap fra de fleste fag brukes for å tematisere stedet.

- lokalhistorie og arkeologiske funn
- landskap og vegetasjon
- lysforhold og farger
- arkitektur og materialer
- rytmer, romorganisasjon og knutepunkter
- bruk og funksjon

Undersøke stedets egenart. Hvert sted har sin karakter, og stedskunsten vil derfor bli forskjellig fra sted til sted.

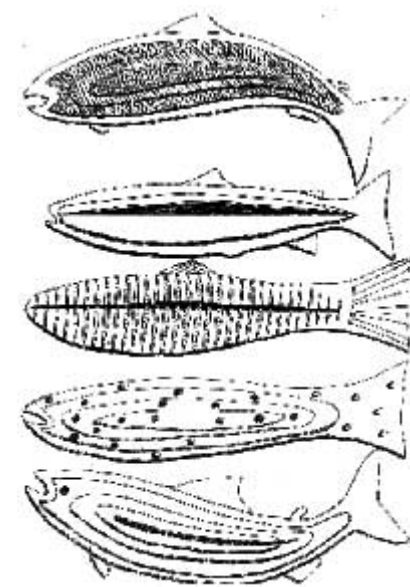
(Fyrileiv 2007)

1.-4. klasse har brukt lokale sagn som utgangspunkt for utsmykking av gulvet.

5.-7. klasse har jobbet med utsmykking på vegg.

8.-10. klasse har jobbet både med inne- og uterom. I innerrommet har de jobbet med ungdomskultur og ungdomsuttrykk i form av en veggmontasje.

Parallelt har de jobbet med å lage modeller for en skulpturgruppe som skal plasseres utendørs. Målet er å lage former som gir assosiasjoner til næringsvirksomheten og landskapet i Botnhamn.

(Fyrileiv 2007)

Den offentlige meningsutveksling

Nytteverdi av muntlig, skriftlig og lese ferdighet i en Kunst og håndverkskontekst?

Pressekonferanse 27. januar 2012

Administrasjonsminister Rigmor Aasrud

”På pressekonferansen presenterte administrasjonsminister Rigmor Aasrud en rekke vurderinger som er gjort om fremtiden til den omstridte høyblokken og regjeringskvartalet.

Først mot slutten av 2013 vil utredningene rundt ulike alternativer være klare, slik at Regjeringen kan ta stilling til et konkret forslag.

Før den tid ønsker Regjeringen seg en bred og åpen prosess”.

(Tollersrud, 2012)

”Ønsker din mening

Den ønskede åpenheten har blant annet resultert i [en blogg](#), der ulike synspunkter skal få komme til. Det vil dermed åpnes for innspill fra meningsbærere som representerer ulike fagmiljøer, menigmann, ansatte, studenter og andre som måtte ha ulike meninger.

Bloggen vil være åpen frem til 1. april”.

(Tollersrud 2012)

En offentlig meningsutveksling
→ Regjeringskvartalet

Illustrasjon fjernet i forhold til opphavsrett